

ΕΝΑ ΣΟΒΑΡΩΤΑΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝ. ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΠΟΙΑ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ

Έκπρόσωποι του Κλήρου, επιστήμονες, εμπόροι, διανοούμενοι, κυρία κοινωνικών ιδρυμάτων...

18ον. Ο εν τω Γυμνασίω Λεμεσού φιλόλογος κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΙΟΥΤΑΣ...

θιστά έναν ένοχο, εάν η πρόθεση δεν είναι ένοχη. Πάντως στις τέσσερις άνω περιπτώσεις...

Ο σκοπός της έρευνάς σας για την αύξηση του εγκλήματος στον τόπο μας είναι τόσο ιερός, κι η σημασία του φαινομένου...

Στην πρώτη αίτια του ξυνηήματος του ένστικτου της αυτοσυντήρησης, αν συμβή το πρώτο, δηλαδή αν το άτομο πάρη την παθητική στάση...

Το έγκλημα είναι βέβαια μιá κοινωνική αρρώστια και από την όρθη διάγνωση των αίτιών και την άκριβη διαπίστωση των τρόπων της εκδήλωσής του...

Στη δεύτερη περίπτωση του έρωτικού ένστικτου η πάλη υποχωρεί και απογοιτεύεται και κλαίει η και αυτοκτονεί η τουλάχιστο καταρτίζει, αν είναι ποιητής ή κωμωδός, στους έξωφρενικούς λυρισμούς της αγάπης...

Ειλικρινώς διατάζω ν' απαντήσω σ' αυτό το ερώτημα, γιατί, κατά την γνώμη μου, θ' αποκαλύψω μεγάλη δυστυχία στα μάτια όλων των συμπατριωτών μας...

Στην τρίτη περίπτωση του έγώ, πάλι το ίδιο συμβαίνει. Η υποχωρεί, φοβάται και ζαρώνει μπροστά στην προσβολή, ή, αν μάλιστα ερεθισθή και από το άλλοδ ή τις παροτρύνσεις κάποιων δικών ή φίλων του, επιτίθεται και διαπράττει το έγκλημα.

Παράγοντες, όπως η Οικογένεια πρώτα-πρώτα, το Σχολείο ύστερα και τέλος το κοινωνικό περιβάλλον, ενώ θάπρεπε δλοι να συντονίζον τις προσπάθειές των για την γενική αναμόρφωση του ατόμου...

Σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις δεν αποκλείεται βέβαια να συντρέχη εκτός της μίας και άλλη ή άλλες αίτιες. Αλλά εκεί που όλες σχεδόν συντρέχουν είναι η τεταρτη περίπτωση που το έγκλημα οργανώνεται ως έπάγγελμα, όπως συμβαίνει με τους γκαγκστερς και τα ληστρικά Κράτη.

Ποιά όμως είναι τα κύρια αίτια της αύξησης της εγκληματικότητας; Πάντως για να μιλούμε για

Συνέχεια 1ης σελίδας

Συνέχεια 2ης

αύξηση σημαίνει πως υπήρχαν ή υπάρχουν μερικά τουλάχιστον λαγύνοτα αίτια που καλούνται ή εκλήθησαν σε ενέργεια...

ήμιμαθείς εγκληματίες ή κληματογράφος και ο Τίπος. Γιατί με όσα εγκλήματα—δυστυχώς πολλές φορές λεπτομερέστατα—δημοσιεύονται στις εφημερίδες, και με όσα γκαγκστερικά «κατορθώματα» προβάλλονται τακτικώτατα...

Α'. Για να εκτελέση ένας κάποιος έγκλημα πρέπει, κατά λογική ανάγκη, να το συλλάβη στον νού, να το συνθέση στην φαντασία του μέσα, να το προσχεδιάση.

Είναι γνωστή στη Λεμεσό ή υπόθεση μιás ομάδας παιδιών και εφήβων, που κατά την άπουσία του ιδιοκτήτη ταίριασαν κλειδί, άνοιξαν το σπίτι και ρήμαξαν επιπλα και καθρέφτες και σύλησαν 8,τι πολύτιμο βρήκαν, πριν λίγο καιρό.

Ποιές όμως είναι οι αίτιες που σπρώχνουν τον νού να συλλάβη, τη φαντασία να σχεδιάση και την θέληση η μάλλον την επιθυμία να εκτελέση το έγκλημα; Σ' αυτό το ερώτημα ή Επιστήμη άπαντά: Τρείς είναι οι κυριότερες αίτιες του εγκλήματος: 1)

Η μη ικανοποίηση του ένστικτου της αυτοσυντήρησης «Γαστρος άλγούσης κακόν σδ κύντερον άλλου», μάς λέγει από τα βάθη των αίωνων ο Όμηρος. Η αυτοσυντήρηση, ή διατήρηση της ζωής, εξασφαλίζεται κυρίως από την τροφή, την ένδυση, στέγηση, φωτισμό και καθαρισμό.

2) Η μη ικανοποίηση του γενετησίου ένστικτου. Το ένστικτο που διακινεί τη ζωή κάθε γένους και είδους είναι, μετά το ένστικτο της πείνας, το ισχυρότερο στον άνθρωπο και γι' αυτό δεν είναι παράδοξο, ότι και στην αιτιολογία του εγκλήματος κατέχει την δεύτερη θέση.

3) Η μη ικανοποίηση του αυτοσυντηρήματός μας εκ μέρους κυρίως των άλλων. Η παραγωγή, ή μάλλον ή προσβολή, ή εκμηδένιση του έγώ μας, ή αξιοπρέπεία μας. 4) Σαν τέταρτος λόγος ίσως θα έπρεπε ν' αναφερθούν τα φύσει κακούργα ένστικτα, ή φυσική κακούργα διάθεση, ή όποια σπρώχνει τους ανθρώπους στην δόγανωση του εγκλήματος ως τακτικού μέσου, όχι όμως μόνον για αυτοσυντήρηση, παρά πρώτα για την ικανοποίηση της κακούργας προδιάθεσης και κατά δεύτερο λόγο για κέρδος και δόξα, για μιá πλεονεξία (γκάγκστερς και ληστρικά Κράτη).

Οι θάνατοι εξ άμελειας ή άτυχίας δεν πρέπει να θεωρούνται έγκλήματα σύμφωνα με την άρχη «Actus non facit reum; nisi mens sit rea», ή πράξις δεν κα-

Συνέχεια εις την δ' σελίδα)

1η Σελίδα 2η

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΜΑ
ΟΓΟΥ
Σ

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ

(Συνέχεια εκ τής β' σελίδος)

Στην δεύτερη και τρίτη αίτια των εγκλημάτων δεν μου φαίνεται, ότι έχει παρατηρηθή αδήγησιν στην Κύπρο, οπτε άλλωστε είναι μεγάλος ο αριθμός των σε κανένα μέρος του κόσμου, σε σύγκριση με τα εγκλήματα της πρώτης αίτιας. Το οργανωμένο όμως έγκλημα φαίνεται να βρισκεί πιστούς στην Κύπρο και από τους ίδιους πάλι λόγους, της αυτοσυντήρησης και της έλλειψης καλής αγωγής. Διότι σ' ένα τόπο που εκτός της φτώχειας και των κακών θεαμάτων υπάρχουν κατά την τελευταία επίσημη στατιστική (440), αγράμματοι, δεν είναι εκπληκτικό να βλέπουμε τους ανθρώπους να σπρώχνονται από τα ισχυρότερα ζωικά τους ένστικτα προς αντικοινωνικούς τρόπους επιβίωσης. Η μόρφωση χαλναγωγεί τα ένστικτα.

Β'. Αν δεχθούμε τώρα, ότι κείνος που διαπράττει το έγκλημα κατά το πλείστον δεν είναι άνθρωπος που σκέπτεται ελεύθερα, αλλά μάλλον εξαναγκάζεται από τα ένστικτα, που ερεθισμένα σε θμιστό βαθμό τον κρατάν πειθήνιο και ύποτακτο οργανό τους στην μέγγελη της ανάγκης της ικανοποίησής των, τότε θα εκτιμήσουν πόση εθινή φέρουν οι κύριοι που κρατάν στα χέρια των τα κλειδιά της κοινωνίας, εκείνοι που άμεσα ή έμμεσα, θετικά ή αρνητικά, «συντελούν» εις την αδήγησιν της εγκληματικότητας, δηλ. οι παράγοντες του εγκλήματος.

Ο Ρίττι σ' ένα πρόλογο κάποιου βιβλίου περί Δικαιοσύνης λέγει πως το έγκλημα είναι το φυσιολογικό προϊόν της κοινωνικής σύνθεσης και έννοει ότι, όπου οι παράγοντες οι υπεύθυνοι της κοινωνικής σύνθεσης αφήνουν την άδικία να βασιλεύει και δεν λαμβάνουν μέτρα δια την ικανοποιητική πλήρωση των αναγκών των ανθρώπων όλων, εκεί φτυρνεί το έγκλημα και σε βαθμόν ανάλογο με το μέγεθος της άδικίας, θα λέγαμε εμείς, και με την μη ικανοποίηση των αναγκών αυτών της συντήρησης, της γενετήσιας ζωής και της καλής και αξιοπρεπούς ζωής.

Ποιοί είναι όμως οι παράγοντες αυτοί; Ποιοί κρατούν τα κλειδιά της κοινωνικής ζωής στα χέρια των; Ποιοί είναι οι υπεύθυνοι; Από την κεφαλή βρωμάει το ψάρι, λέγει ο λαός. Πικρή αλήθεια, άλλ' αλήθεια. Γιατί το κακό αρχίζει από άνω και αντανακλάται θύτερα στα κάτω. Και ποιά είδος ήθικης ζωής ασκείται στα άνω στρώματα της κοινωνίας και πώς επηρεάζονται τα κάτω;

Πάρτε τις Άρχές: Το οικονομικό πρόβλημα του λαού μας βρίσκεται στα χέρια της Κυβέρνησης και των πλοσίων επιχειρηματιών του τόπου μας

βασιμό των άλλων και τον αυτοσεβασμό; Κοίταξαν οι υπεύθυνοι αυτοί παράγοντες τις ανάγκες της παιδικής ηλικίας με τρόπο σοβαρό, πρακτικό, και ενδιαφέρθησαν να άσκησουν τα παιδιά αποτελεσματικά στην χαρούμενη εργασία, που ήθικοποιεί, και στην ανθρωπιστική ζωή, που σημαίνει κάθε άρετή; Όχι! εκτός έλαχίστων εξαιρέσεων και μάλιστα εκείνων, που τα παιδιά δεν διδάσκονται πάντοτε ν' αγαπούν τους συνανθρώπους των παρά και να τους μισούν. Εξαιρέσατε ακόμη τους παιδικούς κήπους, το Σχολείο για άνωμάλα παιδιά και κλειεί για τους κυρίως υπεύθυνους το ζήτημα. Μόνο τα μέτρα αυτά είναι μέτρα προληπτικά του κακού, όχι όμως, δυστυχώς, ή Άστυνομία, τα Δικαστήρια, ούτε και τάλλα, εφ' όσον άρκου νται μόνο σε λόγια και όχι στην πρακτική εξάσκηση της άρετής.

Γ'. Τα μέτρα προς περιστολή της σοβαράς ταύτης καταστάσεως είναι άναγκη, όπως αναφέραμε στην εισαγωγή, ν' αποτελούν προληπτική θεραπεία του κακού. Τέτοια νομίζουμε πως είναι επείγοντα μάλιστα:

1. Γενική οικονομική άνορθωση του τόπου: α) Με λύση του αγροτικού προβλήματος. Όπως άρχισε να γενικευθή και γρήγορα. β) Με κοινωνικές άσφαλίσεις σ' όλα τα επαγγέλματα. γ) Να εξασφαλισθή με νόμο το δικαίωμα εργασίας, για ν' αποφευχθή ή άνεργία και ή πείνα, οι κυριώτερες αιτίες των εγκλημάτων. Γ' αυτό, εκτός των άνω, δ) ν' αναπληρωθόν πιο πολύ οι πλουτοπαραγωγικές δυνάμεις του τόπου μας και με τέτοιο τρόπο που στο μέρος μας να μένη το περισσότερο μέρος του κέρδους κι αυτό να διατίθεται για την άνοδο του βιοτικού μας επιπέδου και τη γενική βελτίωση. Αναδάσωση της «Μεσαρκάς», άρτεσιανά, μία λίμνη να μετατραπή σε Ιχθυοτροφείο, φορολογία επί των εξαγομένων, κυρίως των μεταλλευμάτων, που αντιπροσωπεύουν εκατομμύρια λίρες τον χρόνο.

2. α) Γενική υποχρεωτική εκπαίδευση μέχρι της ηλικίας των 14 ετών ή τοδλάχιστον στην άρχή μέχρι των 12 ετών και β) στα σχολεία να συνδυασθή στενά ή θεωρία με την πράξη, ώστε από την ηλικία των 13 ή των 14 το παιδί με την ίδρυση κατάλληλων σχολείων, ή και την αναδιοργάνωση πολλών από όσα υπάρχουν τώρα, να μπορούν να άσκούνται σ' ένα επάγγελμα, που ύστερα θα το έχουν είτε σαν κύριό τους έργο είτε σαν πάρεργο. Να μπορούν πάντως να παράγουν, να κερδίζουν, να εργάζονται, πράγμα που θα τους άποροφά την προσοχή και θα τους ήθικοποιή.

Δ) Να κληθούν όλοι οι παρά-

Συνέχεια
3ης ↓

Συνέχεια
↓ 4ης σελίδης

κι απ' αυτούς εξαρτάται να βρισκεί ο κάθε πολίτης τα μέσα της συντήρησής του, και να τα βρισκεί άρκετά, ώστε να μη σκέπτεται να αφαιρέση τα αγαθά του άλλου ή την ζωή εκείνου που τα έχη για να ώφεληθή αυτός. Εξασφαλίζεται όμως από την Κυβέρνηση και τους άρμοδιους ένας ικανοποιητικός τρόπος ζωής για τους ανθρώπους. Όχι! Διότι το δικαίωμα εργασίας δεν αναγνωρίζεται στον τόπο μας από τον Νόμο, και γ' αυτό έχουμε εκατοντάδες και χιλιάδες ανθρώπους άνεργους, που πεινοών αυτοί και οι οικογένειές των, ενώ γνωρίζουμε όλοι μας πόσο κακός σύμβουλος γίνεται ή πείνα, όταν έλθη.

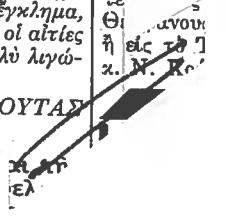
Και μήπως δεν είναι οι ίδιοι οι παράγοντες υπεύθυνοι για τον χειρότερο εξευτελισμό του «πολιτισμού» μας, όταν άνέχονται λ.χ. χιλιάδες ζητιάνους να παρελαύνουν κάθε μέρα, αλλά κυρίως τα Σάββατα, οκτώρα θεάματα, στους δρόμους, στα μαγαζιά, στα κέντρα και στα σπίτια με το χέρι προτεταμένο και την γλώσσα να ξεχώνη την άθλιότητα της άηλένης ζωής των μεροστά μας; Γιατί αυτές οι άηδίες; Γιατί αυτό το ομαδικό έγκλημα κατά της κοινωνίας; Δεν εγκληματούν πολλές φορές και οι ζητιάνοι;

Πάρτε τώρα την ήθικη άποψη του κοινωνικού αυτού προβλήματος: Η Κοινωνική Ηθική σαν όργανα της ή παράγοντές της, αν θέλετε, έχει την Πολιτεία, την Εκκλησία, το Σχολείο, τους Μορφωτικούς Συλλόγους ή Σωματεία, τα Δικαστήρια, την Άστυνομία, το Κάθε Σώμα και το Κάθε Άτομο και μάλιστα τους Πολιτικούς Άρχηγούς και τις Εφημερίδες. Πλούτος παραγόντων. Και όλοι αυτοί είναι οι υπεύθυνοι, λίγο ή πολύ, άμεσα ή έμμεσα, θετικά ή αρνητικά. Αλλά, αφού υπάρχει τόσος πλούτος παραγόντων της Άρετής, γιατί τόσο φτωχικά τ' άποτελέσματα; Απλοστάτα: γιατί, όπως πάντα, έτσι και τώρα: Όσα κηρύγματα ήθιοπλαστικά και άν κάνουν οι ιεροκήρυκες, όσον σοβαρά και καλά διδάγματα και άν έσοτοιζουν δάσκαλοι και καθηγητές καθημερινά, όσο σφοδές αποφάσεις και παρατηρήσεις κι άν κάνουν οι δικαστές ή λόγους και άρθρα γράφουν οι εφημερίδες, ή Νόμους και Διατάγματα εκδίδη ή Πολιτεία, ή Κοινωνική Άρετή, ή Ηθική, είναι προ πάντος άσκησις, και άσκηση από όλους, και άσκηση από τα μικρά μας χρόνια. Η μίμηση της άρετής, άν παύη όλο, παύει όταν μιμούμαστε όχι λόγια, αλλά πράξεις, ζωντανά παραδείγματα. Αύτα μορφώνουν αληθινά ήθικους ανθρώπους και όχι τα λεγόμενα και τα γραφόμενα.

Ωργανώθηκε όμως ή ζωή του παιδιού από την Πολιτεία, την Εκκλησία, το Σχολείο και την Κοινωνία, γενικά, ώστε το παιδί να ζή και να άσκη ή ήθικη, την εργατικότητα, την τιμιότητα, την ευσθύτητα, την ειλικρίνεια, το σε-

γοντες που αναφέραμε πιο πάνω, δηλ. Πολιτικές Άρχές, Εκκλησιαστικές Άρχές, Εκπαιδευτικές Άρχές, Μορφωτικοί Συλλόγοι και Σωματεία, αντιπρόσωποι της Εκτελεστικής Έξουσίας, αντιπρόσωποι των οικογενειών και των Δημοτικών Συμβουλίων και του Τύπου, είτε από κοινού είτε ποδνα πιο εύκολο στην άρχή, σε ομάδες και μάλιστα σε κάθε πόλη χωριστά, να μελετήσουν αυτά τα μέτρα και προ πάντος τον τρόπο της έμπραχτης εφαρμογής των και κατόπι από κοινού, μέσω άρετής Έπιτροπής να κάνουν εισηγήσεις στους Άρμοδιους. Για να τελειώνω επαναλαμβάνω και πάλι, ότι χωρίς τον συντονισμό των ενεργειών και της καλής θέλησης όλων αυτών των παραγόντων δεν είναι δυνατό να επιτευχθή τίποτε το αξιόλογο. Χωρίς την ριζική και γενική μεταρρύθμιση των γενικών οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που μας περιβάλλουν, δεν υπάρχει έλπιδα να περισταλή το έγκλημα, οπτε να αντιμετωπισθούν οι αιτίες του άποτελεσματικά. Πολύ λιγώτερο να ξεριζωθούν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΙΟΥΤΑΣ

37

47